

Медвідь Іван

студент групи ОПЗ-41

Тернопільський національний економічний університет

КАЙДЗЕН-КОСТИНГ ЯК ПРОГРЕСИВНИЙ МЕТОД УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ

Японські економісти трактують термін «кайдзен» як «поступове удосконалення», «покращення малими кроками». Основною метою «кайдзен» є оптимізація діяльності підприємства та його окремих підрозділів за допомогою внутрішніх резервів без залучення зовнішніх інвестицій. Термін «кайдзен-костинг» з позицій обліку і менеджменту передбачає забезпечення необхідного рівня собівартості продукції і пошук можливостей зниження витрат до певного «цільового рівня» [1, с. 311].

Кайдзен-костинг є прогресивним методом управлінського обліку витрат, оскільки в японських корпораціях система нормативного обліку (standard costing) обмежується цілями фінансового обліку, відповідно не підходить для координації обсягу витрат виробництва. До того ж кайдзен-костинг передбачає ширшу сферу застосування, ніж традиційний облік витрат, спрямований на формування нормативних показників витрат і аналіз відхилень. Метою кайдзен-костингу є скорочення виробничих витрат, трансформація методів виробництва, імплементація сучасних наукових розробок, інновацій, ноу-хау.

Кайдзен-костинг, успішно реалізований корпорацією «Toyota» (Японія), являє собою ефективний інструмент зниження виробничих витрат, який забезпечує досягнення так званої «цільової собівартості» і гарантує високу рентабельність виробництва.

Модель обліку «кайдзен-костинг» як і схожа до неї – «таргет-костинг» налаштована на скорочення (оптимізацію) витрат, але на різних стадіях створення продукції:

- таргет-костинг – на етапі проектування та розробки;
- кайдзен-костинг – в процесі безпосереднього виробництва.

Паралельно з вище описаними методиками обліку витрат і оптимізації виробничих процесів провідними корпораціями Японії застосовується концепція «точно в строк» (Just-in-time (JIT), метою якої є постійна і цілеспрямована динаміка забезпечення рентабельності бізнесу шляхом уникнення відходів і втрат. Систему JIT не можна вважати повноцінним методом калькулювання

собівартості продукції. Це лише певна філософія ведення бізнесу, спрямована на посилення ефективності існуючої на підприємстві системи обліку витрат.

Вперше система JIT (just-in-time system) впроваджена корпорацією «Toyota» (Японія) у 70-х роках ХХ століття.

Література:

1. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Р. Ф. Бруханський, О. П. Скирпан. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 444 с.
2. Бруханський Р. Ф. Методика ведення стратегічного фінансового обліку на підприємствах: інжиніринговий аспект / Р. Ф. Бруханський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 8. – С. 18-28.

Бугай Тарас

студент групи ОПЗ-41

Тернопільський національний економічний університет

МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІЇ ВИТРАТ

Вивчення поведінки витрат дає змогу провести оцінку витрат і побудувати їх функцію. Оцінка витрат – це процес обчислення поведінки витрат, тобто встановлення кількісного взаємозв'язку між витратами та різними чинниками на підставі досліджень минулої діяльності.

Функція витрат – це математичний опис взаємозв'язку між витратами та їх фактором. Визначення функції витрат дає можливість передбачити майбутні витрати суб'єкта господарської діяльності.

Функція витрат при прямолінійній залежності визначається формулою:

$$y = a + bx,$$

де: y – сукупні (загальні) витрати;

a – сукупні постійні витрати;

b – змінні витрати на одиницю продукції;

x – значення фактора витрат.

Визначення функції витрат здійснюється наступними методами:

- метод аналізу облікових даних (передбачає розподіл витрат на змінні та постійні щодо відповідного чинника на підставі даних з рахунків обліку;
- метод аналізу діапазону обсягів діяльності або метод вищої-нижчої точки (передбачає визначення функції витрат на основі припущення, що